

Saapumispvm	Lupatunnus
-------------	------------

1 Rakennuspaikka	Kiinteistötunnus	Osoite	Pinta-ala m ²		
2 Hakija	Nimi				
	Osoite	Puhelin virka-aikana/kotiin/sähköposti/fax			
☐ Haluan tietoja rakennuslupahakemukseni käsittelyn etenemisestä rakennusvalvonnassa sähköpostiosoitteeseeni (koskee vain pientaloja)					
3 Rakennushanke tai toimenpide	☐ Rakennuksen rakentaminen (uusi rakennus) ☐ Rakennuksen laajentaminen tai sen kerrosalaan vaikuttavan tilan lisääminen ☐ Rakennuksen korjaus- ja muutostyö, joka vaikuttaa käyttäjien turvallisuuteen tai terveellisyteen ☐ Rakennuksen tai sen osan käyttötarkoituksen olennainen muutos ☐ Rakennusaikaisia muutoksia ☐ Huoneistojärjestely		☐ Katos tai muu rakennelma ☐ Aitaaminen ☐ Julkisivu- tai mainostoimenpide ☐ Jätevesijärjestelmä ☐ Luvan jatkaminen ☐ Energiakaivo ☐ Muu toimenpide, mikä? Selostus toimenpiteestä tai kohdassa Lisätietoja		
	Rakennuksen käyttötarkoitus		Rakennuksen paloluokka ☐ P1 ☐ P2 ☐ P3		
4 Hankkeen laajuustiedot	Rakennus-oikeus m ²	Käytetty kerrosala m ²	Uudisrakennuksen/laajennuksen kerrosala m ² / kokonaisala m ² / tilavuus m ³	Muutoksen ala m ²	Puretaan m ²
5 Hakijan käytössä olevan henkilöstön pätevyys	Suunnittelun kokonaisuudesta vastaava pääsuunnittelija		Yhteystiedot: puhelinnumero/fax/sähköposti		
	Nimi				
	Osoite				
	Ammattitutkinto ja muu koulutus/kokemus rakennuksen suunnittelusta ja rakentamisesta sekä muu ammatillinen kokemus, vuotta				
	Suostun huolehtimaan pääsuunnittelijana MRL:n mukaisesti pääsuunnittelun kokonaisuudesta ja sen laadusta (MRL 120 §, MRA 48 §). Päiväys, allekirjoitus ja nimen selvennys				
ARK-rakennussuunnittelija: pääpiirustusten laatija		Yhteystiedot: puhelinnumero/fax/sähköposti			
Nimi					
Osoite					
Ammattitutkinto ja muu koulutus/kokemus rakennuksen suunnittelusta ja rakentamisesta sekä muu ammatillinen kokemus, vuotta					
6 Rakennusvalvontamaksun suorittaja	Nimi		Henkilötunnus/y-tunnus laskutusta varten		
	Osoite		Yhteystiedot		

7 Lisätietojen antaja	Lisätietoja antaa tässä nimetty pääsuunnittelijan hyväksymä asiamies, jolla on hakijan puolesta oikeus täydentää asiakirjoja sekä vastaanottaa viranomaisen ilmoituksia		
	Nimi	Ammatti	Puhelin virka-aikana
8 Tiedottaminen	Asian vireillä olosta on hakijan toimesta rakennuspaikalle asetettu tiedote		Päivämäärä
9 Tietojen luovutus	Rakennusluparekisteristä saa luovuttaa henkilötietojani sisältävän kopion, tulosteen tai sen tiedot sähköisessä muodossa suoramarkkinointia sekä mielipide- tai markkinatutkimusta varten (julkisuuslaki 16 § 3 mom., henkilötietolaki 30 §).		
	☐ Saa ☐ Ei saa		
10 Poikkeukset säännöksistä ja määräyksistä perusteluineen			
11 Lisätietoja			
12 Allekirjoitus	Paikka ja päivämäärä, allekirjoitus ja nimen selvennys		

Lupahakemuksen liiteasiakirjat

Hakija

- Valtakirja hakijalta ja rakennuspaikan muilta omistajilta
 Ote kauppa- tai yhdistysrekisteristä
 Ote hallituksen kokouksen pöytäkirjasta

Rakennuspaikka

- Selvitys rakennuspaikan hallintaoikeudesta
 Virallinen tonttikartan jäljennös
 Virallinen karttaote
 Ote kiinteistörekisteristä

Pääpiirustukset (2 sarjaa)

- Asemapiirros 1:500 tai 1:200
 Pohjat 1:100 tai 1:50
 Leikkaus 1:100
 Julkisivut 1:100
 Hormit 1:20
 Rakenneleikkaus

Ennakkoluvat ja lausunnot, tiedottaminen

- Suunnittelutarveratkaisupäätös
 Poikkeamispäätös
 Selvitys naapurien kuulemisesta
 Vesi- ja viemärlaitos

- Energialaitos
 Vammaisneuvosto
 Terveysviranomainen
 Ympäristöviranomainen
 Väestönsuojeluviranomainen
 Pelastusviranomainen
 Piirinuohooja
 Työsuojeluviranomainen

Muut liiteasiakirjat

- Selvitys rakennuksen suunnittelusta ja suunnittelijoista
 Kerrosalalaskelma
 Autopaikkaselvitys
 Ilmoitus väestönsuojasta ja luettelointipiirustus
 Selvitys rakennusjätteen määrästä, laadusta ja lajittelusta
 Lämmöneristysmääräysten perusvaatimusten täytyminen
 Energiatodistus

Väestörekisterikeskuksen rakennushanke-ilmoitukset

- RH1
 RH2

Lupahakemuslomakkeen täyttö-ohjeet

Tämä lomake täytetään **yhtenä kappaleena**. Hakija täyttää lomakkeesta kohdat 1-12 kirjoittamalla asianomaisiin paikkoihin niissä pyydytetyt tiedot ja rastimalla kyseeseen tulevat ruudut. Muut kohdat jäävät viranomaisten täytettäväksi. Seuraavassa selvennetään lomakkeen eri kohtia. Lisätietoja saa rakennusvalvonnasta.

1. Rakennuspaikka

Rakennuspaikkaa koskevat tiedot merkitään kiinteistörekisterin mukaisesti. Rakennuspaikka yksilöidään merkitsemällä sen kiinteistötunnus. Kiinteistötunnus annetaan muodossa esim. 398-27-60-1 (kuntatunnus 398, kaupunginosa 27, kortteli 60 tontti 1) tai 398-405-12-2 (Lahden kylän tila RN:o 12:2). Rakennusvalvonnan alueen kuntatunnukset ovat: 398 Lahti, 316 Kärkölä ja 532 Nastola. Kunta antaa rakennuspaikan osoitteen ja sitä tulee käyttää. Rakennuspaikka ei voi olla vain osa asemakaavan mukaisesta tontista. Jos rakennuspaikkana on osa maarekisteritilasta, pinta-alaksi merkitään määrääjän pinta-ala, jota rakentaminen koskee.

2. Hakija

Hakijana voi olla ainoastaan rakennuspaikan haltija tai omistaja. Esimerkiksi asunto-osakeyhtiön osakkaan tai liikehuoneiston vuokraajan huoneistoon rakennuslupaa haetaan rakennuspaikan haltijan nimissä ja hakemukseen tulee liittää valtakirja ja ote kaupparekisteristä.

Hakija voi ilmoittaa haluavansa tietoja rakennuslupahakemuksensa käsittelyn etenemisestä rakennusvalvonnassa rastiittamalla ko. kohdan. Tiedot toimitetaan sähköpostilla, joten sähköposti-osoite on mainittava hakemuksessa.

3. Rakennushanke tai toimenpide

Tässä kohdassa kerrotaan mihin toimenpiteisiin rakennuslupaa haetaan. Jos rakentaminen suoritetaan vaiheittain, on tässä kohdassa selvitettävä toteuttamisjärjestys. Selostuksessa mainitaan rakennuksen käyttötarkoitus.

Lisätietoja-kohdassa voidaan tarkemmin selostaa rakennustoimenpidettä.

4. Hankkeen laajuustiedot

Kerrosala, kokonaisala ja tilavuus ilmoitetaan vain, kun kyseessä on uudisrakentaminen tai olemassa olevan rakennuksen laajentaminen. Muutostyössä ilmoitetaan muutoksen ala.

5. Hakijan käytössä olevan henkilöstön pätevyys (suunnittelijat)

Luvanhakijalla tulee olla hankkeen vaativuus huomioon ottaen riittävät edellytykset sen toteuttamiseen sekä käytettävissään pätevä henkilöstö.

Tässä kohdassa annetaan selvitys suunnittelijoista, joiden kelpoisuusvaatimuksia ovat mm:

Rakennuksen suunnittelussa tulee olla suunnittelun kokonaisuudesta ja sen laadusta vastaava pätevä henkilö, joka huolehtii siitä, että rakennussuunnitelma ja erityissuunnitelmat muodostavat kokonaisuuden, joka täyttää sille asetetut vaatimukset (pääsuunnittelija, MRL 120 § 2). Pääsuunnittelijan on allekirjoitettava lomakkeessa oleva sitoumus, ellei erillistä Suunnittelijan kelpoisuuden arviointi –lomaketta ole täytetty ja allekirjoitettu.

Rakennussuunnitelman ja erityissuunnitelman laatijalla tulee olla asianomaiseen suunnittelutehtävään soveltuva rakennusalan korkeakoulututkinto taikka aikaisempi rakennusalan ammatillisen korkea-asteen tai sitä vastaava tutkinto sekä **riittävä kokemus kyselyn suunnittelualan tehtävistä**.

Pienehkön tai teknisiltä ominaisuuksiltaan tavanomaisen rakennuksen tai teknisen järjestelmän suunnittelijana voi hankkimaansa kokemusta vastaavasti toimia myös henkilö, joka on suorittanut talonrakennuksen tai asianomaisen erityisalan

opintosuunnalla teknikon tai sitä vastaavan aikaisemman tutkinnon.

Vaativuudeltaan vähäisenä pidettävässä suunnittelutehtävässä voi toimia myös henkilö, jolla ei ole edellä tarkoitettua tutkintoa, mutta jolla voidaan katsoa olevan rakennuskohteen tai suunnittelutehtävän laatu ja laajuus huomioon ottaen riittävä osaaminen. (MRA 48 § 1-3)

Viranomaisen ohjeen mukaan tiedot annetaan tarvittaessa erillisellä lomakkeella. Lomakkeissa pyydytetyt tiedot ovat viranomaiselle toimitettuna julkisia.

Rakennustyössä ja rakennuksen purkamisessa tarvittavan vastaavan työnjohtajan sekä erityisalan työnjohtajan kelpoisuusvaatimuksista tietoja antaa rakennusvalvonta.

6. Rakennusvalvontamaksun suorittaja

Mikäli rakennusvalvontamaksua ei suorita hakija, tässä kohdassa ilmoitetaan rakennusvalvontamaksun suorittaja.

7. Lisätietojen antaja

Hakija voi valtuuttaa asiamiehensä tai erityissuunnitelman laatijan antamaan mahdolliset lisäselvitykset sekä täydentämään ja korjaamaan hakemusasiakirjoja täyttämällä tämän kohdan.

8. Tiedottaminen asian vireillä olosta (kuuleminen)

Lupahakemuksen vireille tulosta on yleensä ilmoitettava naapurille. Luvanhakija voi suorittaa ilmoittamisen naapureille viranomaiselta saatavalla lomakkeella. Ilmoittamisen voi jättää myös rakennusvalvontaviranomaisen tehtäväksi luvanhakijan kustannuksella.

Luvanhakijan tulee tiedottaa asian vireilläolosta yleensä myös rakennuspaikalla.

9. Tietojen luovutus

Hakija voi kieltää tietojensa luovuttamisen suoramarkkinointia tai mielipide- ja markkinatutkimusta varten.

10. Poikkeukset säännöksistä ja määräyksistä perusteluineen

Mikäli rakennussuunnitelman toteuttaminen edellyttää vähäiseksi katsottavaa poikkeamista rakentamista koskevista säännöksistä, määräyksistä, kielloista tai muista rajoituksista, poikkeamiset on selostettava ja esitettävä ne syyt, joiden nojalla poikkeamista pidetään tarpeellisena.

11. Lisätietoja

Tässä kohdassa voidaan antaa rakennushanketta koskevia lisäselvityksiä.

12. Allekirjoitus

Hakemuksen voi allekirjoittaa luvan hakija tai henkilö, joka valtakirjalla tai muilla asiakirjoilla osoittaa olevansa oikeutettu allekirjoittamaan hakemuksen hakijan puolesta.

Lupahakemuksen liitteet

Lomakkeen sivulla 2 on lueteltu sellaisia asiakirjoja, joita on usein lupahakemuksen liitteinä. Liitteiden tarve harkitaan tapauskohtaisesti. Liitteistä otetaan mukaan vain ne, jotka ovat tarpeellisia lupahakemuksen käsittelemistä varten. Lisätietoja liitteiden tarpeellisuudesta antaa rakennusvalvonta.

Hakija

Valtakirja

Mikäli luvan hakija ei itse allekirjoita hakemusta, tulee hakemus varustaa asiamiehen allekirjoituksella. Asiamiehen on tällöin liitettävä hakijan antama valtakirja lupa-asiakirjoihin.

Kaupparekisteri-/yhdistysrekisteriselvitys

Yhteisön hakiessa lupaa, tulee rakennuslupahakemukseen liittää selvitys sen nimestä ja hakemuksen allekirjoittaneiden oikeudesta allekirjoittaa yhteisön nimi, esim. ote kauppa- tai yhdistysrekisteristä (Lahden maistraatista).

Ote hallituksen kokouksen pöytäkirjasta

Jos kaupparekisterin tiedot ovat vanhentuneet, voi lisäksi liittää otteen yhteisön hallituksen pöytäkirjasta, jossa nykyiset nimenkirjoittavat mainitaan.

Rakennuspaikka

Selvitys rakennuspaikan hallintaoikeudesta

Hallintaoikeuden selvityksenä tulevat kysymykseen todistus viimeksi myönnetystä lainhuudosta tai jäljennös lainhuudatusasiain pöytäkirjasta, jäljennös kauppakirjasta, lahjakirjasta tai vuokrasopimuksesta tai muusta vastaavasta hallintaoikeutta osoittavasta asiakirjasta.

Virallinen tonttikartan jäljennös/Virallinen karttaote

Uudisrakentamista ja tarvittaessa muutakin rakentamistoimenpidettä varten hakemusasiakirjoihin liitetään mukaan asema-kaava-alueelle rakennettaessa tonttikartan jäljennös. Kaava-alueen ulkopuolelle rakennettaessa liitetään mukaan ote virallisesta kartasta. Uudisrakennushankkeissa tulee asiakirjoihin liittää myös rakennuspaikan korkeusasemaa osoittava pohjakartan ote.

Kiinteistörekisterinote

Ote tarvitaan uudisrakentamista koskevissa hakemuksissa sekä muulloinkin, kun kiinteistötiedoissa on tapahtunut muutoksia aikaisemmin myönnetyn luvan jälkeen.

Pääpiirustukset

Pätevän suunnittelijan laatimat ja allekirjoittamat pääpiirustukset (mukaan lukien asemapiirros) liitetään hakemukseen kahtena sarjana. Muiden kuin omakoti- ja paritalojen uudisrakennushankkeissa asemapiirros tulee kuitenkin liittää mukaan kolmena kappaleena.

Ennakkoluvat ja lausunnot, tiedottaminen

Mikäli rakennus poikkeaa säännöksistä ja määräyksistä siten, että poikkeaminen vaikuttaa naapurin asemaan tai etuun, asiakirjoihin on liitettävä naapureiden suostumus.

Jouduttaakseen lupahakemuksen käsittelyä hakija voi hankkia tarpeelliset muiden viranomaisen lausunnot ja suorittaa tiedottamisen kirjallisesti naapureille jo ennen lupahakemuksen jättämistä rakennusvalvontaviranomaiselle.

Lausunnot annetaan joko merkitsemällä hyväksyminen rakennuspiirustuksiin tai erillisenä lausuntona.

Mikäli rakennushanke edellyttää uuden, pysyvän liittymän järjestämistä yleiselle tielle, vaaditaan liittymää varten tieviranomaisen lupa.

Mikäli jätevesien johtamisesta aiheutuu vesilaisissa tarkoitettua pilaantumista, on johtamiselle saatava vesi- ja ympäristöviranomaisen lupa. Tiettyjen päästöjen tai aineiden luvanvaraisuudesta on määrätty ympäristönsuojelulaisissa ja -asetuksessa (ainepäästöt).

Sellaisissa tapauksissa, joissa hankkeelle tarvitaan terveys- tai työsuojeluviranomaisen suostumus tai kannanotto, on hakijan yleensä tarpeen ottaa yhteyttä näihin viranomaisiin ennen rakennusluvan myöntämistä.

Lisätietoja väestönsuojan rakentamisvelvoitteesta antaa rakennusvalvontaviranomainen.

Mikäli hakemuksen perusteeksi on saatu alueellisen ympäristökeskuksen/kaupungin viranomaisen poikkeamispäätös, on tätä koskeva päätös liitettävä asiakirjoihin alkuperäisenä lainvoimaisuustodistuksella varustettuna. Lainvoimaisuustodistuksen antaa Hämeenlinnan hallinto-oikeus tai korkein hallinto-oikeus.

Ympäristönsuojeluasetuksen 1 §:n luettelossa mainittua toimintaa voidaan harjoittaa ainoastaan ympäristölupaviranomaisen myöntämän ympäristöluvan nojalla. Lisätietoja ympäristöluvan tarpeesta antavat rakennusvalvonta- ja ympäristöviranomaiset.

Muut liiteasiakirjat

Uudisrakennuskohteissa ja muissakin vaativissa rakennushankkeissa mukaan on liitettävä lomake suunnittelijan kelpoisuuden arvioinnista.

Tarvittaessa mukaan on liitettävä kerrosalalaskelma, autopaiikkaselvitys, väestönsuojaa koskevat tiedot ja selvitys rakennusjätteiden käsittelystä, jollei jätteen määrä ole vähäinen.

Rakennusvalvontaviranomaisella on oikeus vaatia hakijalta muunkinlaista selvitystä, joka on välttämätön hakemuksen arvioimiseksi.

Rakennushankeilmoitukset

Väestörekisterikeskuksen rakennushankeilmoitus RH1 tulee täyttää jokaisesta uudesta rakennuksesta, laajennuksesta ja muutostyöstä, joka vaikuttaa olemassa olevan rakennuksen tietoihin. Lisäksi täytetään RH2-lomake silloin, kun uuteen rakennukseen tulee useampi kuin yksi asuinhuoneisto. Laajennus- ja muutostöissä RH2-lomake täytetään kun olemassa olevaan asunnon tiedot muuttuvat.

Sähköinen lupahakemus

Rakennus- ja toimenpidelupaa voi hakea myös sähköisesti rakennusvalvonnan [www.sivujen kautta](http://www.sivujen.kautta). Osoite on

<https://e-asiointi.lahti.fi/eService/>

Rakennusvalvonnan yhteystiedot

Askonkatu 2, 15100 Lahti

Puhelin:

vaihde 03 814 11

asiakaspalvelu 050 398 5362

Sähköpostiosoite:

asiakaspalvelu.rakennusvalvonta@lahti.fi

www.lahti.fi/palvelut/tontit-ja-rakentaminen/rakennusvalvonta